

INFEKČNÍ ONEMOCNĚNÍ A PORUCHY REPRODUKCE

Vladimíra Tichá

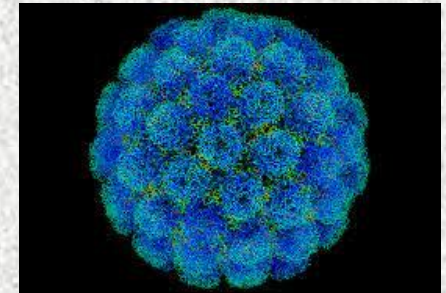
foto Jan Tichý + LABVET + Internet

BAKTERIE NEBO VIRUS?

Bakterie – jednobuněčné organizmy kulovitého, tyčinkovitého nebo kyjovitého tvaru. Mohou být patogenní, saprofytní a také užitečné. Dají se kultivovat na živných půdách a barvit a anásledně sledovat pod mikroskopem. Pro léčbu se používají a bohužel i nadužívají antibiotika.

Viry – jsou menší než bakterie, sledovat je možné jen pod speciálním mikroskopem. Nepřežijí sami, nebo spíše přežijí jen omezenou dobu, ale potřebují hostitelskou buňku, kde se virus naváže na její genetickou informaci a začne se spolu s ní množit. Antibiotika na ně nepůsobí, používají se antivirotika nebo interferony.

Prvoci - Trichomonas

DĚLENÍ INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ OVLIVŇUJÍCÍCH REPRODUKCI

1. Původci celkových onemocnění s vlivem na reprodukci

- parvovirus
- virus psinky
- virus hepatitidy
- Salmonella, Campylobacter, Listeria

2. Obligátní patogeny reprodukčního aparátu

Brucella canis

Herpesvirus canis

• 3. Potenciálně patogenní saprofytické bakterie

- streptokoky, stafylokoky, mykoplazmata, enterobakterie, atd.

BRUCELÓZA

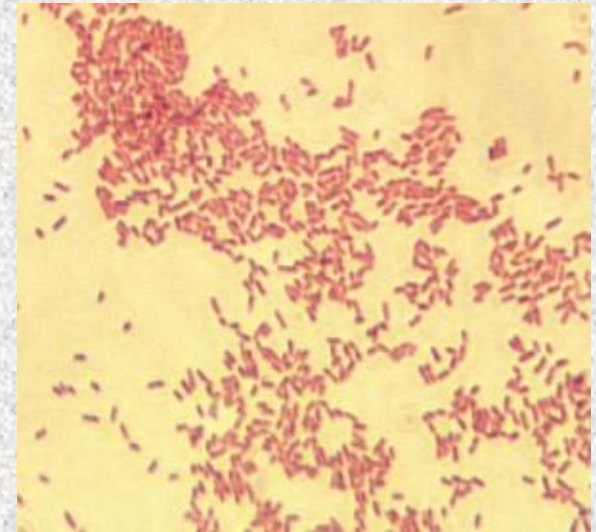
Původce je bakterie . Existuje více druhů (Brucella abortus, Brucella suis atd). U psů vyvolává onemocnění Brucella canis

Napadá:

- ✓ reprodukční orgány- dělohu, varlata, placentu
- ✓ mízní uzliny
- ✓ některé další orgány (oči)

Příznaky:

- ✓ únava, malátnost, nechutenství, potraty, neplodnost
- ✓ **Pozor jedná se o zoonózu**

BRUCELOZA

Zdroj infekce:

- ✓ mrtvý plod, placenta, fetální tekutiny
- ✓ výtok z pochvy, sperma (až 2 měsíce)
- ✓ sekrety (z mrdy, očí, nosu)
- ✓ exkreta – např.moč, mléko

Inkubační doba 2-3 týdny

Průkaz – kultivace, serologické nebo genetické vyšetření

Léčba – ATB

Opatření – hygiena, běžná dezinfekce

Inseminace ????

HERPESVIRÓZA

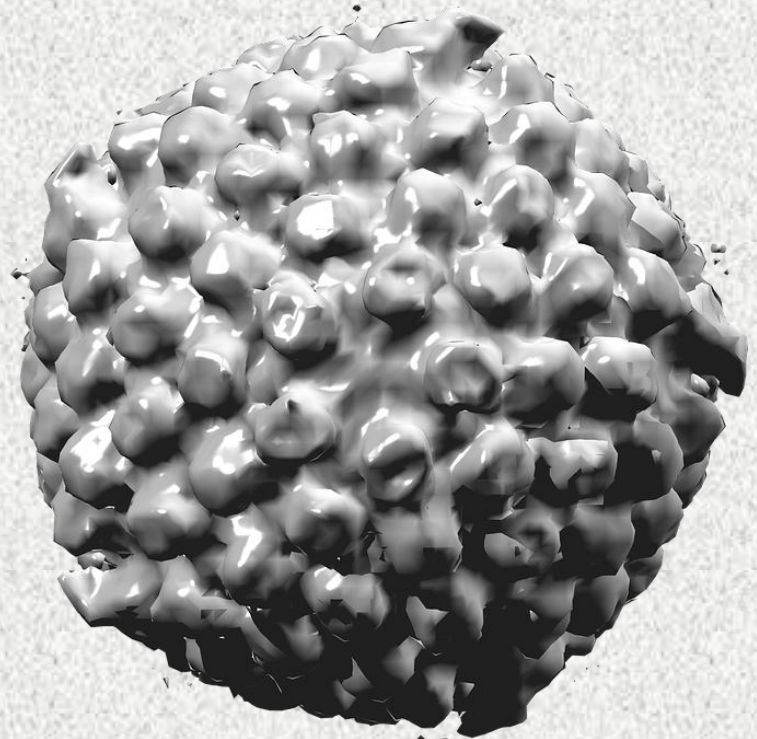
Herpesvirů je velké množství druhů.

U psů je původcem onemocnění herpesvir CaHV1

Příznaky:

- ✓ u dospělých psů puchýřky na sliznicích pohlavních orgánů. Jinak bez příznaků
- ✓ březost- vstřebání plodů, mumifikace, potraty.
- ✓ štěňata - po narození do doby vyvinutí termoregulace hynou.

Zdroj infekce- oronazální, více než pohlavním stykem prostřednictvím sekretů.

HERPESVIRÓZA

Inkubační doba – 2-7 dní.

Velký problém – latentní forma

Mimo hostitele virus nepřežívá.

Léčba – symptomatická.

U dospělých jedinců většinou nepotřebná, u štěňat do 3 týdnů věku neúspěšná.

Průkaz – serologie, PCR

Prevence – očkování, odchov štěňat při větších teplotách.

ENDOMETRIÁLNÍ A VAGINÁLNÍ MIKROBIOMY PSŮ

✓ 248 RODŮ V ENDOMETRIU A 254 RODŮ VE VAGÍNĚ

- ✓ Endometrium: Pseudomonas, Staphylococcus, Corynebacterium
- ✓ vagína: Hydrotalea, Ralstonia, Mycoplasma, Urobacterium, Streptococcus (cca 60%)
- ✓ dřívější kultivační studie: E.coli, Streptococcus canis, Pasteurella multocida, Staph. aureus a pseud.
- ✓ vagina: větší počet druhů, ale menší diverzita, proměnlivější
- ✓ endometrium: jednotlivé druhy rozložené rovnoměrněji, žádný druh nepřesahoval 10%, stabilnější
- ✓ základní mikrobiom druhově specifický
- ✓ významný statistický rozdíl v mikrobiomu pre-pubertálních a dospělých zvířat

Z přednášky MVDr.Prausové

POTENCIONÁLNĚ PATOGENNÍ SAPROFYTNÍ BAKTERIE

Saprofytní bakterie :

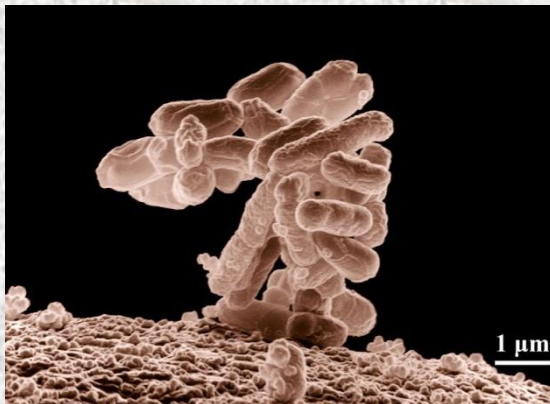
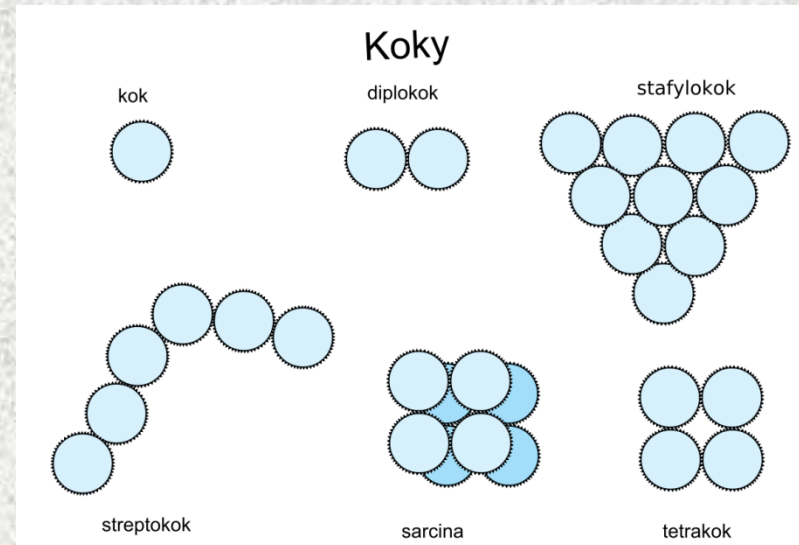
- ✓ za normálních okolností nepůsobí zdravotní problémy.
- ✓ v určité situaci se mohou pomnožit a vyvolat onemocnění
- ✓ zhoršená imunita, oslabení, psychický nebo fyzický stres, jiné onemocnění, parazitóza

SAPROFYTNÍ BAKTERIE

Které to jsou?

- ✓ streptokoky (G, L)
- ✓ stafylokoky
- ✓ enterobakterie (E.coli)
- ✓ pseudomonas
- ✓ mycoplasma
- ✓ ureaplasma
- ✓ atd.

JAK ŠKODÍ A CO ZPŮSOBÍ

Jak škodí:

- ✓ mají vliv na děložní sliznici
- ✓ mohou poškodit vajíčko (zygotu)
- ✓ mohou poškodit spermie
- ✓ mohou změnit prostředí v porodních cestách (např. pH) a tím zabíjet spermie

Co způsobí:

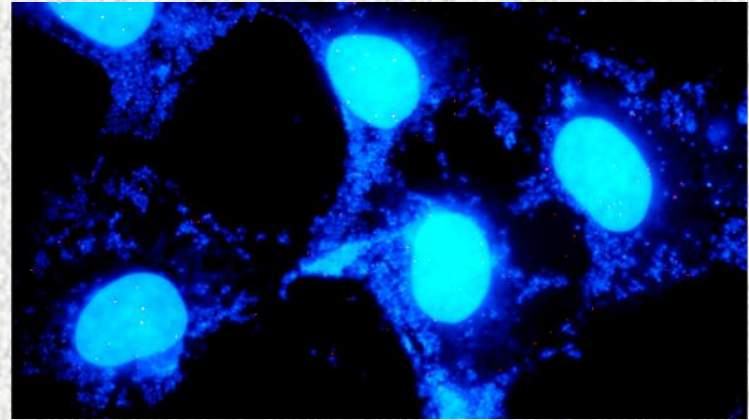
- ✓ nezabřezávání
- ✓ časně i pozdější potraty
- ✓ rození mrtvých nebo oslabených štěňat
- ✓ dokáží se dostat do mléčné žlázy a způsobí onemocnění a úhyn štěňat
- ✓ ojediněle mohou způsobit trvalou neplodnost

MYCOPLAZMÓZA

Původce

- ✓ bakterie
- ✓ anaerobní
- ✓ velké množství druhů
- ✓ druhově specifická
- ✓ popisována je jako saprofyt
- ✓ nemá buněčnou stěnu, ale jen třívrstevnou membránu
- ✓ snadno se přichytí k jakékoliv buňce, vyhovují jí sliznice

U psa se vyskytuje např.:

M.cynos - působí pneumonie

M.canis, M. spumans –
napadají urogenitální trakt

MYKOPLAZMÓZA

Při malé infekci nezpůsobí nic

Při větší bakteriální zátěži a oslabení jedince může dojít k:

- ✓ problémům se zabřezáváním
- ✓ vstřebávání zárodků
- ✓ potratům
- ✓ předčasným porodům
- ✓ narození oslabených štěňat
- ✓ u psů k zánětům varlat
- ✓ vzácně k trvalé neplodnosti psů a fen

Přenos:

- ✓ názory se rozcházejí
- ✓ sekretem ze sliznic
- ✓ kontaktem psů a fen
- ✓ pohlavním stykem
- ✓ tělními tekutinami
- ✓ z uhynulých plodů

Léčba:

- ✓ patří do rukou veterináře
- ✓ většinou se používá atb. Doxycilin
- ✓ doporučuje se přeléčit celý chov

Problém je v tom, že se infekce může brzy opakovat

PREVENCE

Dbát na kondici psů a fen, udržovat čistotu v chovu

problém je v tom, že se infekce může brzy opakovat. Přelécíte chov a za krátkou dobu je mycoplazma zpět.

VYŠETŘENÍ

- ✓ prevence není nezbytně nutná
- ✓ rozumné je vyšetřovat feny, u kterých došlo k problémům (nezabřeznutí, potraty, úhyn štěňat)
- ✓ u psů v případě, že nezabřezlo více fen
- ✓ často je požadováno bakteriologické vyšetření při zahraničním krytí
- ✓ při odběru ejakulátu (na zamražení) se vyšetření dělá automaticky

Kultivovatelné bakterie

- ✓ odběr na samotném počátku barvení (1-3 den)
- ✓ dělá se kultivace a v případě patogenních bakterií se stanoví citlivost na atb
- ✓ léčba trvá několik dní
- ✓ K dispozici je větší spektrum atb, dle citlivosti

Mycoplasma:

- ✓ odběr před 4 týdny před říjí
- ✓ kultivace x PCR
- ✓ léčba trvá 3 - 4 týdny

ZÁCHYT a CITLIVOST NA ATB

ODBĚRY VZORKŮ

- na technice provedení velmi záleží
- stěry ze sliznice pohlavních orgánů
- u fenky až z oblasti před děložním krčkem
- u psů výtěr z předkožky nebo ejakulát
- pro PCR test je možné dělat vyšetření z krve, stěr ze sliznice reprodukčních orgánů je lepší

JE TO NUTNÉ?

Přeji všem chovatelům, aby jejich chovy žádné „breberky“ nepronásledovaly.

Nezapomeňte, že snadněji onemocní pes ve špatné kondici, pes, který nemá dostatek pohybu, kvalitní výživu a vůbec pohodu fyzickou a psychickou.

Pokud to jde, vyhněte se příbuzenské plemenitbě

Uvědomte si, že probíraná onemocnění jsou moderní, ale že nejsou jedinou příčinou, proč feny nezabřezávají, psi nekryjí a štěňata hynou.

Reprodukce schopnost by měla být základním požadavkem chovu.

Děkuji za pozornost.

